

ปัจจัยจูงใจในการท่องเที่ยวต่างประเทศ ของนักท่องเที่ยวชาวไทย: กรณีศึกษาประเทศ ลาวและ เวียดนาม

Thai Tourists' Persuasive Factors in Traveling Abroad: A Case Study of Laos and Vietnam

ปริยพันธ์์ ศิลาศิริโชติ/รองศาสตราจารย์ ดร.จूरีพร จันท์พานิชย์
สาขาวิชาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยจูงใจในการท่องเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย และหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยจูงใจการท่องเที่ยวประเทศลาวกับประเทศเวียดนาม ลักษณะประชากรตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยวประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและประเทศสังคมนิยมเวียดนาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวประเทศลาวและเวียดนาม โดยผ่านด่านตรวจคนเข้าเมืองขาออก ด่านช่องแม่็ก จังหวัดอุบลราชธานี ด่านตรวจคนเข้าเมืองสะพานมิตรภาพไทย-ลาว (1) จังหวัดหนองคาย และด่านตรวจคนเข้าเมืองสะพานมิตรภาพไทย-ลาว (2) จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) โดยวิธีตามสะดวก จำนวน 400 ชุด ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .9197 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-square) ผลการวิจัยพบว่า 1. นักท่องเที่ยวใช้ระยะเวลาเฉลี่ยในการเดินทางท่องเที่ยว มากที่สุดคือ 3-7 วัน รองลงมาได้แก่ จำนวนวันเฉลี่ยน้อยกว่า 3 วัน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครั้งในการเดินทางท่องเที่ยว ประมาณ 5,000-10,000 บาท นิยมเดินทางไปกับคณะศึกษาดูงานมากที่สุด ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการไปพักผ่อนหย่อนใจมากที่สุด 2. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยจูงใจในการท่องเที่ยวประเทศลาวและเวียดนามของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในภาพรวมมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านประชาสัมพันธ์มีระดับความสำคัญในการจูงใจ มากที่สุด นอกนั้นมีระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก ใน 6 ด้าน (1) เพศ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยจูงใจที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (2) อายุ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยจูงใจที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (3) สถานภาพ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยจูงใจในด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านภูมิศาสตร์ ด้านประชาสัมพันธ์และด้านกฎหมาย (3) ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับปัจจัยจูงใจที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (5) อาชีพ มีความสัมพันธ์

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 17
และการสัมมนาวิชาการเพื่อเผยแพร่งานวิจัยสู่ชุมชน ครั้งที่ 5

กับปัจจัยจูงใจที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และ (6) รายได้ต่อเดือน ของนักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์ กับปัจจัยจูงใจในการเดินทางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และ 4. ปัญหาและอุปสรรคได้แก่ ปัญหาด้านการเดินทางที่ลำบาก และใช้เวลานาน เนื่องจากถนนไม่ดีปัญหาของการเข้าถึงการท่องเที่ยวที่ไม่สะดวก ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกและราคาสินค้าบางแห่งแพงเกินไป

คำสำคัญ: ปัจจัยจูงใจ การท่องเที่ยวต่างประเทศ ประเทศลาว ประเทศเวียดนาม

ABSTRACT

The purposes of this research were to study Thai tourists' persuasive factors in traveling abroad and to find out the relationship between persuasive factors in traveling to Laos and Vietnam in accordingly to the characteristics of population, problems and obstacles on traveling to Lao People's Democratic Republic and Socialist Republic of Vietnam. The subjects in this research comprised 400 Thai tourists who traveled through Chongmek Immigration, Ubonratchathani Province, Thai-Lao Friendship Bridge Immigration (1) Nongkhai Province, and Thai-Lao Friendship Bridge Immigration (2) Mukdahan Province. The instrument used in collecting data was a questionnaire and the statistics used for data analysis were percentage, mean, and standard deviation, and the hypothesis was tested by Chi-square. The results revealed that: 1. tourists mostly took 3-7 days for the longest traveling and others spent less than 3 days. Their average expenses per traveling were about 5,000-10,000 Baht and they were likely to travel in study tour group and mostly intended to go for a relaxing holiday, 2. The results of Thai tourists' persuasive factors in traveling to Laos and Vietnam as a whole were at "much" levels. When considering at each aspect, it was found that public relation was at 'most' persuasively significant level and the rest aspects were at "much" significant levels. The relationship between Thai tourists' persuasive factors in traveling to Laos and Vietnam was: (1) Gender was related to Thai tourists' persuasive factors in traveling at the statistically significant difference level of .05, (2) Age was related to Thai tourists' persuasive factors in traveling in all aspects at the statistically significant difference level of .05, (3) Status was related to tourist attraction, geography, public relation, and law. Economy, society and culture and other supporting factors were not related, (4) Educational level was related to Thai tourists' persuasive factors at the statistically significant difference level of .05.

Economy, society and culture were not related, (5) Occupation was related to Thai tourists' persuasive factors at the statistically significant level of .05. Economy and other supporting factors were not related, and (6) Tourists' monthly income was related to Thai tourists' persuasive factors at the statistically significant difference level of .05 but the aspect of economy was not related, and 4. Thai tourists' problems and obstacles on traveling to Laos and Vietnam were taking a long time for traveling and roads were not good. It was difficult to get to tourist attractions. It was lack of facilities and products were expensive in some tourist attractions.

Keywords: Persuasive Factors, Traveling Abroad, Laos, Vietnam

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นธุรกิจการให้บริการที่มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศในทุกทวีปทั่วโลกซึ่งประเทศต่างๆ เล็งเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการส่งเสริมการท่องเที่ยวทำให้ธุรกิจท่องเที่ยวเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว เนื่องจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวประกอบด้วยธุรกิจที่เกี่ยวข้องหลายประเภท ทั้งธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ ธุรกิจโรงแรม การขนส่ง ร้านอาหาร สินค้าที่ระลึก หรือผู้ประกอบการจัดนำเที่ยว สำหรับธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยอ้อม ได้แก่ ธุรกิจการก่อสร้าง โรงพยาบาล ร้านเสริมสวย เป็นต้น ธุรกิจเหล่านี้ต่างก็พยายามจัดหาสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและสร้างความพึงพอใจเพื่อดึงดูดความต้องการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวให้เพิ่มมากขึ้น

สถานการณ์การท่องเที่ยวไทยมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วและเป็นอุตสาหกรรมที่นำเงินเข้าประเทศอันดับหนึ่งเมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมอื่นๆ แต่ในขณะที่เดียวกันเงินตราของไทยก็ไหลออกนอกประเทศมากเช่นเดียวกัน เนื่องมาจากการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศของคนไทยและยังมีแนวโน้มสูงขึ้นส่งผลให้ดุลการท่องเที่ยวของประเทศไทยมีแนวโน้มลดลง จากรายงานสถานการณ์การท่องเที่ยวของศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2550, 3-4) พบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยในปี 2550 มีประมาณ 14.74 ล้านคน ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.4 จากปี 2549 และสามารถสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวประมาณ 5.47 แสนล้านบาท สำหรับนักท่องเที่ยวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศ ประมาณ 3.5 ล้านคนและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2548 เป็นต้นมาถึงแม้สถานการณ์ทางเศรษฐกิจจะอยู่ในช่วงวิกฤติและมีการรณรงค์ ให้คนไทยท่องเที่ยวในประเทศเป็นอย่างมากแต่นักท่องเที่ยวชาวไทยก็ยังนิยมเดินทางท่องเที่ยวในต่างประเทศ ทำให้เกิดการไหลของเงินตราออกนอกประเทศคิดเป็นมูลค่าประมาณ 8.2 หมื่นล้านบาท จากรายงาน

การท่องเที่ยวของไทยของปี 2550 พบว่า การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2550, 69-73) การเดินทางไปท่องเที่ยวในต่างประเทศของนักท่องเที่ยวไทยนิยมเดินทางไปในแถบ ยุโรป อเมริกา และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากที่สุด จากข้อมูลการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยพบว่าประเทศจุดหมายปลายทางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่คนไทยนิยมเดินทางไปท่องเที่ยวมากขึ้นที่เป็นประเทศเพื่อนบ้านของไทยเรียงลำดับความนิยมของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย ลาว จีน สิงคโปร์ ญี่ปุ่น ฮองกง ไต้หวัน เวียดนาม และ กัมพูชา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2550,5)

จากกรอบนโยบายของคณะกรรมการการท่องเที่ยว พ.ศ 2550 – 2554 ได้กำหนดนโยบายและแผนการตลาดการท่องเที่ยวไทยไว้หลายประเด็น ประเด็นที่สำคัญคือ ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวมีบทบาทในการช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วทุกภูมิภาคของไทยและเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ การสร้างงานและช่วยเพิ่มรายได้ให้กับประเทศนอกจากนั้นยังส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ในการทำการตลาดร่วมกัน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวทั้งภายในภูมิภาคและภายนอกภูมิภาคอันจะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานร่วมกันอย่างเป็นระบบ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2552,1) ประเทศลาวและเวียดนาม เป็นประเทศเพื่อนบ้านของไทยที่มีแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและประเพณีที่น่าสนใจมีความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยว จึงพบว่า มีนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางไปท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก โดยในปี พ.ศ. 2550 มีนักท่องเที่ยวเข้าไปท่องเที่ยวในประเทศลาว จำนวน 891,448 คน และประเทศเวียดนาม จำนวน 250,000 คน (สถานการณ์การท่องเที่ยว, 2552) จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่าคนไทยนิยมไปเที่ยวในประเทศลาวและเวียดนามเป็นจำนวนมากและในฐานะผู้วิจัยเป็นผู้ประกอบกิจการธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ และส่วนใหญ่ให้บริการนักท่องเที่ยวในเขตอีสานใต้ และนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการของบริษัท นิยมเดินทางไปท่องเที่ยวในประเทศเพื่อนบ้านได้แก่ประเทศลาวและเวียดนามมากกว่าประเทศอื่น ๆ จึงสนใจที่จะศึกษาว่าอะไรเป็นปัจจัยจูงใจในการท่องเที่ยว ประเทศลาวและเวียดนาม ทั้งนี้เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการประกอบกิจการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษา ปัจจัยจูงใจในการท่องเที่ยวประเทศลาวและเวียดนาม ของนักท่องเที่ยวชาวไทย
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวประเทศลาวและเวียดนาม ตามลักษณะทางประชากร

3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยวประเทศ ลาวและเวียดนามของนักท่องเที่ยวชาวไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวประเทศลาว และเวียดนาม โดยกำหนดเฉพาะประชากรที่เดินทางผ่านด่านตรวจคนเข้าเมืองด่านช่องเม็ก อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ด่านตรวจคนเข้าเมืองสะพานมิตรภาพไทย-ลาว (1) อำเภอเมือง จังหวัดหนองคายและด่านตรวจคนเข้าเมืองสะพานมิตรภาพไทย-ลาว (2) อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวประเทศ ลาว และเวียดนามที่เดินทางผ่านด่านตรวจคนเข้าเมืองขาออกด่านตรวจคนเข้าเมืองด่านช่องเม็ก จังหวัดอุบลราชธานี ด่านสะพานมิตรภาพไทย-ลาว (1) จังหวัดหนองคาย และด่านตรวจคนเข้าเมืองสะพานมิตรภาพ ไทย-ลาว (2) จังหวัดมุกดาหารในช่วงเดือนมกราคม - เดือนเมษายน 2552 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการของเครซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน โดยวิธีตามสะดวก (Convenience sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษานี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อถามนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวประเทศ สปป.ลาว และ เวียดนาม แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยว คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้ อาชีพ ระยะเวลาของการเดินทางท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 ปัจจัยจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยว ความปลอดภัย ความสะดวกในการเดินทาง ผลดีทัศนักรท่องเที่ยว ระยะเวลาและบริการสนับสนุนอื่น ๆ

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการท่องเที่ยวต่างประเทศ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่จังหวัดหนองคาย ด่านตรวจคนเข้าเมืองสะพานมิตรภาพไทย – ลาว (1) จังหวัดอุบลราชธานีด่านตรวจคนเข้าเมืองสะพานมิตรภาพ ไทย

– ลาว (2) ด้านช่องเม็ก โดยผู้วิจัยเป็นผู้รวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยทำการเก็บข้อมูลในเดือนมกราคม - เดือนเมษายน พ.ศ. 2552

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วบันทึกข้อมูลที่ได้มาลงในกระดาษ ทำจนครบแบบสอบถามทุกฉบับ
4. ประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. การศึกษาลักษณะของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ (Percentage) เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบการบรรยาย
2. การศึกษาปัจจัยเชิงใจ หรือ เหตุผลหลักในการต้องการเดินทางไปท่องเที่ยวยังประเทศ สปป.ลาว และ เวียดนาม วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. หาคความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการท่องเที่ยวประเทศ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว, และประเทศสังคมนิยมเวียดนาม วิเคราะห์โดยใช้ ไคสแควร์ (χ^2)
6. ปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยวในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา
7. เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (Mean) ได้กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, 100)
 - ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับความสำคัญมากที่สุด
 - ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับความสำคัญมาก
 - ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับความสำคัญปานกลาง
 - ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับความสำคัญน้อย
 - ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับความสำคัญน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยจูงใจในการท่องเที่ยวต่างประเทศ ของนักท่องเที่ยวชาวไทย : กรณีศึกษาประเทศลาวและ เวียดนามผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย กรณีศึกษาประเทศลาวและเวียดนาม ในภาพรวมมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกได้แก่ ด้านสังคมและวัฒนธรรม รองลงมาได้แก่ ด้านท่องเที่ยวและด้านการเมืองและกฎหมาย ตามลำดับเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแต่ละด้านมีความสำคัญอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.1 ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจในการท่องเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทยกรณีศึกษาประเทศลาวและเวียดนามในด้านแหล่งท่องเที่ยวโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงและลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรกคือ ข้อ 1 ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว รองลงมาได้แก่ข้อ 3 ความสวยงามทางศิลปวัฒนธรรม และข้อ 2 กับข้อ 5 คือด้านความมีชื่อเสียงทางโบราณวัตถุโบราณสถาน และความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว

1.2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทยกรณีศึกษาประเทศลาวและเวียดนามในด้านเศรษฐกิจโดยภาพรวมมีความสำคัญในระดับมาก และเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรกคือข้อ 11 ค่าครองชีพของไทย และประเทศที่เดินทางไปใกล้เคียงกัน รองลงมาได้แก่ข้อ 8 การเดินทางท่องเที่ยวในประเทศที่ใกล้เคียงกัน มีราคาถูก และข้อ 10 อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราถูก

1.3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทยกรณีศึกษาประเทศลาวและเวียดนามด้านภูมิศาสตร์ในภาพรวมมีความสำคัญในระดับมาก และเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรกคือข้อ 14 เส้นทางการท่องเที่ยว ประเทศลาวและเวียดนามน่าสนใจ รองลงมาได้แก่ข้อ 15 กับข้อ 16 คือมีภูมิประเทศสวยงามและความสมบูรณ์ตามธรรมชาติ และข้อ 17 การเดินทางสู่ประเทศลาวและประเทศเวียดนามสะดวก

1.4 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทยกรณีศึกษาประเทศลาวและเวียดนามด้านสังคมและวัฒนธรรม ในภาพรวมมีความสำคัญในระดับมาก และเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรกคือข้อ 18 ต้องการเรียนรู้ และสัมผัสวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ความเชื่อ ศาสนา และเทศกาลงานประเพณีของประเทศลาวและเวียดนาม รองลงมาได้แก่ข้อ 19 มีวัฒนธรรมที่ใกล้เคียงกันและนักท่องเที่ยว

สามารถสื่อสารได้เองกับคนในพื้นที่ และข้อ 20 มีความเป็นมิตรไมตรีต่อกันระหว่างนักท่องเที่ยวกับคนในพื้นที่

1.5 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยว

ต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทยกรณีศึกษาประเทศลาวและเวียดนามด้านการประชาสัมพันธ์ในภาพรวมมีความสำคัญในระดับมาก และเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรกคือข้อ 21 ได้รับการส่งเสริมการขายและการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวจากบริษัทนำเที่ยว รองลงมาได้แก่ข้อ 23 ได้มีโอกาสชมสารคดีเกี่ยวกับประเทศลาวและเวียดนาม และข้อ 22 ได้รับคำแนะนำจากบุคคลที่เคยมาเที่ยวมาก่อน

1.6 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทยกรณีศึกษาประเทศลาวและเวียดนามด้านกฎหมายในภาพรวมมีความสำคัญในระดับมาก และเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 2 อันดับคือข้อ 26 ยกเว้นระเบียบการเข้าเมืองโดยไม่ต้องใช้หนังสือเดินทางสามารถใช้บัตรผ่านแดนชั่วคราวได้ รองลงมาได้แก่ข้อ 25 มีการยกเว้นค่าวีซ่า

1.7 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยว

ต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทยกรณีศึกษาประเทศลาวและเวียดนามด้านสนับสนุนอื่นๆในภาพรวมมีความสำคัญในระดับมาก และเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรกคือข้อ 30 ระยะเวลาในการท่องเที่ยวไม่นานนัก รองลงมาได้แก่ข้อ 28 การผ่านแดนระหว่างประเทศใช้เวลา น้อย และข้อ 29 บริษัทนำเที่ยวมีประสบการณ์ในการจัดนำเที่ยว และข้อ 27 การอำนวยความสะดวกด้านการเงิน ธนาคาร

2. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยจูงใจในการท่องเที่ยว

ประเทศลาวและเวียดนามของนักท่องเที่ยวชาวไทยกับ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยวโดยภาพรวม พบว่ามีความสัมพันธ์กับปัจจัยจูงใจ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

เพศ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยด้าน สังคมและวัฒนธรรม แต่เพศไม่มีความสัมพันธ์ในด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านเศรษฐกิจ ด้าน ภูมิศาสตร์ ด้านประชาสัมพันธ์ ด้านกฎหมาย และปัจจัยสนับสนุนอื่นๆ เช่น การผ่านแดน บริษัท นำเที่ยวที่มีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อายุ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยทุกด้าน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สถานภาพ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวของ นักท่องเที่ยวชาวไทยในด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านภูมิศาสตร์ ด้านประชาสัมพันธ์และด้านกฎหมาย

แต่สถานภาพไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยจิตใจในการเดินทางไปท่องเที่ยวในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรมและปัจจัยสนับสนุนอื่นๆ

ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับปัจจัยจิตใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านภูมิศาสตร์ ด้านประชาสัมพันธ์ ด้านกฎหมาย และปัจจัยสนับสนุนอื่นๆ แต่ระดับการศึกษาไม่สัมพันธ์กับปัจจัยจิตใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

อาชีพ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยจิตใจในการเดินทางไปท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยใน ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านภูมิศาสตร์ ด้านสังคมและวัฒนธรรมด้านประชาสัมพันธ์ ด้านกฎหมาย และไม่สัมพันธ์กับปัจจัยจิตใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยสนับสนุนอื่นๆ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

รายได้ต่อเดือน ของนักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์ กับปัจจัยจิตใจในการเดินทาง ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในด้าน แหล่งท่องเที่ยว ด้านภูมิศาสตร์ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านประชาสัมพันธ์ ด้านกฎหมาย และปัจจัยสนับสนุนอื่นๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยจิตใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในด้านเศรษฐกิจที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

3. ปัญหาและอุปสรรคในท่องเที่ยวประเทศลาวและเวียดนามของนักท่องเที่ยวชาวไทยได้แก่ ปัญหาด้านการเดินทางที่ลำบาก และใช้เวลานาน เนื่องจากถนนไม่ดีปัญหาของการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่สะดวก ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกและราคาสินค้าบางแห่งแพงเกินไป

การอภิปรายผล

1. ปัจจัยจิตใจในการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย กรณีศึกษาประเทศลาวและเวียดนาม ในภาพรวมมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก เพราะ ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยวด้านข้อมูลข่าวสาร ค่านิยมในการท่องเที่ยว ภาวะเศรษฐกิจ และนโยบายการต่างประเทศ เป็นปัจจัยหลักที่จะส่งผล ต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งจากข้อมูลการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2550 ,18-19) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบในการท่องเที่ยวว่าการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวของคนจะมาจากปัจจัยต่อไปนี้ เป็นองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ สิ่งจูงใจ ความปลอดภัย การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การให้บริการ รวมถึงสภาวะการณ์ทางกายภาพ และระบบนิเวศน์ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านประชาสัมพันธ์มีระดับความสำคัญในการจูงใจมากที่สุดเพราะการรับทราบข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและครบถ้วน สามารถทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ในต่างประเทศซึ่งสอดคล้องกับ ฉลองศรี พิมลสมพงศ์.(2544,20-25) ที่ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับปัจจัย

ด้านการประชาสัมพันธ์ว่ามีผลต่อการท่องเที่ยวเนื่องจากข้อมูลข่าวสารจากสื่อทุกชนิดจะช่วยสร้างความเชื่อถือความมั่นใจ คู่แข่ง และอยาก رؤ้อยากเห็นซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว

2. จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวประเทศลาวและเวียดนามของนักท่องเที่ยวชาวไทยกับ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้/เดือน ของนักท่องเที่ยวโดยภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กับปัจจัยจูงใจ อาจเนื่องจากการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศเพื่อนบ้านและมีชายแดนติดกันการเดินทางค่อนข้างสะดวกที่จะเดินทางไปเที่ยว การไปท่องเที่ยวในประเทศทั้งสองจึงขึ้นกับโอกาส และความสะดวกตามวันหยุดพักผ่อนของผู้เดินทางประกอบกับค่าใช้จ่ายไม่สูงมากนักและใช้เวลาไม่นานซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของศิริพันธ์ รักเรียนรบ (2547, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติพบว่า นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับปัจจัยจูงใจ ด้านการพักผ่อนมากที่สุด เนื่องจากการท่องเที่ยว เป็นกิจกรรมที่กระทำเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด เปลี่ยนบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เคยเป็นอยู่ และสอดคล้องกับ ฉลองศรี พิมลสมพงษ์ (2531, 88-89) พบว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดความต้องการเดินทางท่องเที่ยว บางครั้งมาจาก เวลาเช่น วันหยุด หรือเป็นช่วงหลังชีวิตการทำงาน นอกจากนั้นยังเกี่ยวข้องกับเรื่องความต้องการที่จะไปเกิดจากเหตุผลและความรู้สึก ส่วนตัวของผู้เดินทางดังนั้น ปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านเศรษฐกิจ ด้านภูมิศาสตร์ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านประชาสัมพันธ์ ด้านกฎหมาย และปัจจัยสนับสนุนอื่นๆ จึงไม่มีผลต่อการตัดสินใจหรือจูงใจให้เดินทางมากนักสำหรับการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศลาวและเวียดนาม ซึ่งไม่เหมือนกับการเดินทางไปท่องเที่ยวในแถบยุโรป อเมริกา หรือแหล่งท่องเที่ยวทั่วโลก ๆ ปัจจัยจูงใจอาจมีผลต่อการตัดสินใจเดินทางไปท่องเที่ยวมากกว่า

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยจูงใจในการท่องเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย ภูมิศึกษาประเทศลาวและเวียดนาม ในทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.17$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

1.1 บริษัทที่ทำธุรกิจท่องเที่ยว ควรทำการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้เป็นที่แพร่หลายครอบคลุมประชาชนทุกระดับ

1.2 บริษัทที่ทำธุรกิจท่องเที่ยว ควรผลิตสื่อให้หลากหลายรูปแบบ เช่น วีดิทัศน์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

1.3 บริษัทควรมีการออกแบบสื่อชนิดต่างๆที่น่าสนใจ ทั้งรูปแบบ สี สัน รูปภาพ ขนาดและภาษา ที่ดึงดูดใจแก่นักท่องเที่ยว

1.4 บริษัทควรเสนอโปรแกรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายรูปแบบ ให้เหมาะสมกับรายได้ของกลุ่มนักท่องเที่ยว เช่น โปรแกรมการท่องเที่ยวแบบประหยัดที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวรายได้น้อย โปรแกรมสำหรับนักท่องเที่ยวที่เป็นข้าราชการ นักท่องเที่ยวสำหรับนักธุรกิจ นักท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ นักท่องเที่ยวกลุ่มที่ชื่นชอบวัฒนธรรม ศาสนา เพื่อให้เหมาะสม จุดมุ่งหมายของกลุ่มหลักๆ จะได้เป็นการประหยัด และไม่เสียเวลาในการท่องเที่ยวแบบอื่นๆเป็นต้น

2. บริษัทนำเที่ยวควรจัดการท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยว ที่สัมพันธ์กับปัจจัยจูงใจในการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ เช่น กลุ่มอายุ รายได้ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพ และเพศ ตามลำดับ

2.1 บริษัทนำเที่ยวควรจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว ที่หลากหลายรูปแบบที่เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยวในแต่ละประเภท โดยให้นักท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่มได้เลือกท่องเที่ยวตามความสนใจ

2.2 บริษัทนำเที่ยวควรมีบุคลากรที่ดำเนินการท่องเที่ยวได้ทุกรูปแบบตามความต้องการและสนใจของลักษณะทางประชากรของนักท่องเที่ยว

3. บริษัทนำเที่ยวควรมีการประสานงานกับเจ้าของพื้นที่ พัฒนาแหล่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นแก่นักท่องเที่ยว เช่น ห้องน้ำ ความสะอาด กฎหมาย วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2552) รายงานสถิติการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานคร
 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เทียบรอบโลก. (2551). จุลสารการท่องเที่ยว . กรุงเทพมหานคร
 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2545). รายงานสถิติการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานคร
 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2550). รายงานสถิติการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานคร
 ฉลองศรี พิมลสมพงษ์ . (2531). การวางแผนและการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น

ศิริพันธ์ รักเรียนรบ. (2547). แรงจูงใจในการท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวต่างชาติ

สาขาวิชาการบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยบูรพา

ศูนย์กสิกรไทย. (2550). พฤติกรรมการท่องเที่ยว .กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย